

ТОШКЕНТ

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган

2000 йил 16 август, чоршанба

№63 (11.248)

Эркин нархда сотилади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

ВАТАНЧИЛИК ҲАВФСИЗЛИГИ, САРҲАДЛАРИМИЗ ҲИМОЯСИ ЙЎЛИДА ҲАЛОҚ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИНГ ОИЛАЛАРИГА ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ЁРДАМ КЎРСАТИШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизнинг жанубий чегаралари орқали юртимизга суқилиб кирмоқчи бўлган террорчи-жангарилар гуруҳига қарши курашда жасорат ва матонат кўрсатиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг ота-оналарига, оилаларига, ёру биродарларига ҳуқуқимиз, бутун халқимиз номидан яна бир бор чуқур таъзия изхор этиб, ҳамдардлиқ билдириб, уларга ёрдам кўрсатиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа, Ички ишлар, Молия вазирликлари биргаликда Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги ва идоравий меъёрий ҳужжатларга мувофиқ, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оила-

ларига тўланиши лозим бўлган маблағларни тезкорлик билан етказиб беришни таъминласин. Шунингдек, «Кафолат» суғурта компанияси белгиланган тартибда суғурта тўловларини амалга оширсин.

2. Ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар оилаларининг ҳар бирига қўшимча моддий ёрдам тариқасида Вазирлар Маҳкамаси заҳира фондидан бир миллион сўм миқдорда моддий ёрдам пули тўлансин. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ушбу ёрдам пулининг тўланишини таъминласин.

3. Маҳаллий ҳокимлик идоралари:

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

Тошкент шаҳри,
2000 йил 15 август.

И. КАРИМОВ.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

ИЖТИМОЙ МУҲИМ ОЗИҚ-ОВҚАТ ТОВАРЛАРИНИ ИМПОРТ ҚИЛИШ ВА СОТИШНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ички истеъмол бозорини ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари билан (асосан республикада ишлаб чиқарилмайдиган товарлар билан) ишончли ва узлуксиз таъминлаш, уларни импорт бўйича келтириш ҳамда давлат эҳтиёжлари учун ва аҳолига сотишни таъсирчан механизмни яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Вазирлар Маҳкамасининг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ва савдо комплекси, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкы қўмитаси, Молия вазирлиги, Таъкиқоти алоқалар вазирлигининг 20 миллион АКШ долларига тенг бўлган миқдорда устав жамғарма-

сига эга бўлган «Ўзоқиқов-қаттаъминот» ихтисослаштирилган давлат-акциядорлик компаниясини ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

«Ўзоқиқовқаттаъминот» давлат-акциядорлик компаниясига давлат ресурсларининг тасдиқланадиган балансларида

мувофиқ қанд-шаклар, ўсимлик мўй ва бошқа ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарларини импорт бўйича марказлаштирилган тартибда харид қилиш ва кейинчалик ички истеъмол бозорига сотиш йўли билан аҳолини ва давлат эҳтиёжларини улар билан ишончли таъминлаш функцияси юқлансин.

2. Қўйидагилар «Ўзоқиқов-қаттаъминот» давлат-акциядорлик компаниясининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

аҳоли, ижтимоий соҳа муассасалари, махсус истеъмолчилар ва саноат йўли билан

қайта ишлаш учун қанд-шакларга ва импорт бўйича келтириладиган мажбурий турдаги бошқа ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарларига бўлган эҳтиёжни мунтазам ўрганиш;

қанд-шаклар ва импорт бўйича келтириладиган бошқа ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарларини улгуржи-чакана савдо шохобчаси орқали сотишни пухта ташкил этиш ҳисобида республиканинг бутун ҳудудида аҳолини, ижтимоий соҳа муассасалари ва махсус истеъмолчиларни (Давоми 2-бетда).

МУСТАҚИЛЛИК: ТЎҚҚИЗИНЧИ ДАВОН

КЎҲНА ШАҲАР ТЎЁНАЛАРИ

Янгиёул мамлакатимиз пойтахтининг чор атрофини ўраб турган йўлдош шаҳарларнинг кўнаси, деб бажиз айтишмайди. Унинг тарихи кўп асрларга тенг. Айни вақтда у тобора навиқонлашиб, замонавийлашиб бораёпти. Унинг бағрида ҳам кўп қаватли уй-жойлар, хаммадли бинолар, оловон кўчалар, майдон, хибронлар барпо этилмоқда. Шаҳарга ҳақ гал болганингизда ундаги озми-кўпми ижобий ўзгаришларнинг гувоҳи бўласиз.

Республикамиз мустақиллигининг тўққиз йиллиги байрамни нишонлашга умумхалқ таъйёрларлиги бораётган шу кунларда ҳам унга ташир буюрган ҳар бир киши шундай ўзгаришлар устидан чиқади. Шаҳарни айлангангиз қад кўтаратган катта-кичик иморатларга ҳақ келасиз. Айниқса, улар орасида байрамга атаб қурилатган ва аҳолига савдо, маъиш ва бошқа турдаги хизматлар кўрсатишга мўлжалланган иншоотлар кўп.

Шаҳардаги марказий майдон ёнида икки қаватли кўркам бинони барпо этиш ишлари охирилмоқда. Унинг биринчи қаватида бир йўла юзлаб ҳўрандаги хизмат

қилувчи ошхона ташкил этилса, иккинчи қаватида турли спорт турлари билан шуғулланиш учун зарур анжомлар бўлади. Бу ерда стол тенниси, шохмат-шашка, кураш ва спортнинг бошқа турлари ихлосмандлари учун қўлай шарт-шароитлар яратилади, дам олиш хоналари ҳам бўлади. Унга яқин жойдаги ёғи қаҳвахона қурилишида эса охириги пардозлаш ишлари олиб боришмоқда. Наврўз, Анорқулов даҳалари ва Самарқанд кўчасида қатор савдо дўконлари ҳам байрам кунлари ўз эшикларини биринчи бор аҳолига хизмат кўрсатиш учун очадилар.

Янгиёул меҳнаткашлари саноат ишлаб чиқаришини мустақиллигининг барча йилларида ўстиришга эришиб қолмоқдалар. Улар халқимизнинг энг муқаддас ва шонли байрамини муносиб меҳнат совғалари билан ни-

шонлашяпти. Кўпгина сановатли корхоналари жамоалари барпо этиш ишлари ниҳоясига етмоқда. «Биокимм» ҳиссадорлик жамияти ҳузурида ишга туширилмайдиган бу корхона Олмонга тадбиркорлари билан ҳамкорликда яратилган ва у ичимликларни ишлаб чиқариш билан шуғулланади.

Унинг жамоаси мустақиллик байрами нари-берисида ўз махсулотининг дастлабки намуналарини истеъмолчилар ҳўқмига ҳавола қилмоқчи. Шу пешқадамларнинг куч-ғайрати туфайли шаҳар сановатли ишда ижобий силжилар сезиларли бўлмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярми якунлари ҳам салмоқли бўлди. Барча асосий кўрсаткичларда яхши ўсишга эришилди. Сановат махсулотларини ишлаб чиқаришининг ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ортиши 16,7 фоизни ташкил этди. Халқ истеъмоли буюмларини

таъйёрлашда эришилган натижа эса 14,5 фоизга борди. Бундан ташқари, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги силжил 44,3 фоизни ташкил этди. Чўночи товар айланиши ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 15,5 фоиз, пулли хизмат кўрсатиш 14,8 фоиз ортди. Сановатчилар катта тўйга тўёна билан бориш мақсадида шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам зўр куч-ғайрат билан ишламоқдалар.

Шаҳарда байрам сабаб фуқароларни спорт ва жисмоний тарбия тадбирларига кенг жалб қилишга қаратилган чора-тадбирлар қўшилмоқда. Барча маҳаллалар футбол жамоалари байрамолди беллашувини бошлаб юбордилар. Бундан ташқари, стол тенниси, шохмат-шашка, миллий кураш ва спортнинг бошқа турлари бўйича ҳам ўзаро кураш қизгин тус

олиб бормоқда. Бу гал уларнинг гоилиблари қимматли эсдалик совғалари билан тақдирланадилар. Байрам тантаналари бўлиб ўтадиган ўйингоҳлар, шаҳар маркази ва бошқа майдонлар, хибонлар, маҳаллалар гузарлари, даҳаларда ободонлаштириш, тартибга келтириш ва безаш ишлари кенг қўламда қизгин давом этмоқда.

Барча катта-кичик байрамлардаги каби мустақиллик кўни муносабати билан хайр-эхсон тадбирларини амалга ошириш яхши анъана бўлиб қолган, — дейди шаҳар ҳокимлиги ташкилий бўлими мудири Бахтиёр Шаҳромов. — Бу гал шаҳар ҳокимлиги, унинг бўлимлари, жамоатчи ташкилотлар, корхона-муассасалар жамоалари унда қатнашишга қарор қилдилар. Улар ўзлари тайёрлаган совға-саломларни ночор ва кам таъминланган оилалар ўртасида тарқатадилар. Шундай оилаларга энг зарур озиқ-овқат махсулотлари, кам тортиқ қилинади. Шаҳарда ҳозирлик ишларининг 25 августга тугатилиши назарда тутилган.

Мирсобир МИРҲАМИДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг
муҳбири.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ

Истиқлол иншоотлари

ҚАМЧИҚ БУНЁДКОРЛАРИГА!

Ўтган якшанба кўни вилоятимиз вакиллари Қамчиқ довои бунёдкорлари ҳузурида бўлиб, уларни яқинлашиб келаётган Муста-

қиллиқнинг 9 йиллиги шодиёналари билан мубарақбод этдилар ва вилоят меҳнаткашларининг байрам совғаларини топширдилар.

(Бу ҳақда 2-бетда ўқийсиз).

ЎЙИНГОҲГА ЭГА БЎЛДИЛАР

Болаларнинг ёғи таътиллари тугашига ҳам оз фурсат қолди. Ҳадемай ўқув йили бошланишидан далолат берувчи биринчи кўнғирок ҳам чилнади. Янги ўқув йили албатта таъмирланган синф хоналарида бошланади. Шу мақсадда вилоятимизнинг Пскент туманидаги Навоий ширкат хўжалиги ҳудудида жойлашган 35-мактаб жамоаси хайри ишга қўл урди. Мактаб ўқитувчиларидан Пулат Холхўжаев, Қутби Отаҳўжаева, Эйтиб Бердиқуловлар ҳеч

Асқар КАМОЛОВ.

МУДИРАЛАР ТАНАОВИ

қўрик-танлов бўлиб ўтди. Унда тумандаги болалар боғчаларининг мудиралари ўзаро беллашдилар. Беллашувда 11-болалар боғчаси мудираси Масуда Мирҳалимова гоилиблики қўлга киритди. Гоилиб ва иштирокчиларга эсдалик совғалари топширилди.

НилуфРА МАЖИДОВА.

БОЛАЛАР ЯЙРАБ,

ЎЙНАБ-КУЛИШДИ

ОҚҚЎРҒОН туман хотин-қизлар қўмитаси ташаббуси билан марказий дам олиш сайилгоҳида байрам тадбири ўтказилди. Кам таъминланган ва қўп болали оилалардан тақлиф этилган 130 нафар кичкинтойлар учун тўқтин дастурхон ёзилиб, ош тортилди. Туман маданият бўлими ҳушдорлар кенг қўламли концерт дастурини намойиш этдилар.

Ушбу тадбирга ҳомийлик қилган «Эво-рин» корей хайрия жамғармаси, «Толибжон» ҳусусий ёқилги қўйиш шохобчаси, Дехқон бозори қўмитаси, Нон махсулотлари комби-

нати, республика «Маҳаллик» хайрия жамғармаси туман бўлими вакиллари ярим етим болаларга совға-саломлар улашди.

Самед ЙЎЛДОШ.

ЭНГ УЛУҒ, ЭНГ АЗИЗ КҮН ҚАДРИ

Уни асраб авайламоқ учун ҳар биримиз керак

Мамлакатимиз халқи ўз мустақиллигининг мубарак 9 йиллигини нишонлашга қизгин ҳозирлик кўрмоқда. Республикаимиз ҳудудларида амалга оширилган ва амалга ошириладиган ишлар, ўзгаришлар ҳар бир юртоқшимизда фаҳр ва ифтихор ҳиссини уйғотмоқда. Биз учун энг улуг ва энг азиз кўн яқинлашган сайин ҳар биримиз унинг қадр-қимматини чуқурроқ ҳис этмоқдамиз.

Чўнки, атрофимизда рўй бераётган воқеалар, дунё миқёсида халқро терроризм балосининг тобора ҳавфли тус олиб бораётганлиги, энг ачинарлиси, истиқлолимизни, Ўзбекистонда юз бераётган буюқ ўзгаришлар, осийишталлик ва тинчлигимизни қўрқолаётган ички ва ташқи душманларимизнинг ҳатти-ҳаракатлари бизни ҳаммаша хушёр ва огоҳ турмоқликка даъват этмоқда. Сурхондарё вилоятининг тоғли ҳудудларида рўй берган ноҳус воқеалар бунга бир мисолдир.

Шу йил 14 август кўни бўлиб ўтган Тошкент вилояти аҳолининг йиғилишида бу воқеаларга муносиб баҳо берилди. Юртимиз тинчлигини, халқимиз осийишталлигини сақлаш, ҳимоя қилиш борасида қилиниши зарур бўлган ишлар тўғрисида гап борди.

Йиғилишда вилоят ҳокимининг муовинлари, вилоят ҳокимлиги бўлим ва бошқармалари бошлиқлари, шаҳар, туман ҳокимлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари раҳбарлари, ўзини ўзи бошқариш органлари, маҳалла қўмиталари оқсқоллари, маҳалла профбонларининг сардорлари, про-филатика нозирлари, давлат автомобил назорати ҳодимлари, жамоат ташкилотлари раҳбарлари ва кенг жамоатчилик иштирок этди.

Йиғилишнинг вилоят ҳокими

Умнат Мирзақулов бошқарди. Иштирокчиларга республика Ички ишлар вазирли Зокир Алматовнинг Тошкент шаҳар фаоллари мажлисидаги чиқиши видеотасмаси намойиш этилди.

Шундан сўнг вилоят Ички ишлар бошқармаси бошлиғи Шорамжон Расулов мажлис иштирокчиларига вилоятимиз фуқаролари ҳавфсизлигини таъминлаш борасида олиб бориладиган ишлар, шунингдек, бундан буён амалга оширишимиз зарур бўлган вазифалар ҳақида гапирди.

Биз бугун ҳар доимгидан ҳам хушёр турмоғимиз керак, — деди ҳўмладан Ш. Расулов. Энди баландпарвоз гапларни қўйлик. Ҳар биримиз ўз ҳудудимизда халқимизнинг ичига қирайлик. Одамларга масаланинг моҳиятини чуқурроқ тушунирайлик. Ёшлар билан ишлайлик. Ана шундагина ишимизнинг самараси кўпроқ бўлади.

Дарҳақиқат, одамлар ўз атрофларида нималар бўлаётганини билишлари керак. Шундай экан биринчи галда маҳалла қўмиталари, маҳалла фаолларининг ишини жонлантириш зарур. Чўнки, улар бево-сита шу ҳудуд аҳолисини яхши биладилар. Ёшларнинг нималар билан машғул бўлаётганидан хабардорлар. Ҳар хил

ғаламиз гуруҳлар, диний экстремистик оқимлар ҳам айнан маҳаллаларда иш қўришга ҳаракат қилади. Афсуски, айрим шаҳар ва туманларда, қишлоқ ва маҳаллаларда бу масалага етарли эътибор берилмаёпти. Лоқайдликка йўл қўйилмоқда.

Натижада ҳамоно ёшларимизни, халқимизни қалғитишга даъват этувчи ана шундай кучлар қимирлаб қолмоқда. Пойтахтимизда рўй берган муҳим 16 февраль воқеалари, вилоятимизнинг Янгибод шаҳрида содир этилган ҳўнрелликлар майлўм маънода ана шу лоқайдликимиз, эътиборсизлигимиз орасида рўй берган эди. Сурхондарё воқеалари бизни яна бир бор қўзимизни очди. Тўғри, мамлакатимизда бундай қораняйит, разил кучларнинг йўлини қирқадиган, уларни келган жойига улоқтириб ташлайдиган, эксон қиладиган куч бор. Халқимизнинг тинчлигини, осийишталлигини ҳимоя қилиш, ҳеч қандай ваҳимага ўрин қолдирмаслик учун ҳуқуқимизни томонидан барча чора-тадбирлар қўрилди ва қўрилмоқда. Айни кунларда Сурхондарё тоғларига бандитларнинг энг сўнги-ларии тор-мор этилмоқда. Афсуски, бу жангларда беғуноҳ беш нафар ўзбек фарзандлари ҳам нобуд бўлдилар.

Шунинг учун ҳам биз ўз уйимизда хотиржам, лоқайд ўтиришимиз мумкин эмас. Биз доимо ўзимизни ўзимиз ҳимоя қилишга шай туришимиз зарур. «Ўзингни ўзинг асра», деган гапнинг тағида чуқур маъно бор. Ўзликини асраб бу мустақиллигимизни асраш, ҳимоя қилиш демакдир. Зеро, мустақиллигимизнинг қучи, давлати-

мизнинг мустаҳкамлиги эътиқодимиз мустаҳкамлигига, ҳушёрлигимизга боғлиқдир.

Йиғилишда вилоятимиз шаҳар ва туманларида ҳавфсизлиқни таъминлаш, ҳушёрлигини ошириш бўйича аниқ тадбирлар ишлаб чиқиш вазифаси юқлатилди. Ҳўссан вилоят ҳокимлиги қўшида аҳоли ҳавфсизлигини таъминлаш борасидаги тадбирларни мувофиқлаштирувчи махсус штаб иш бошлаганлиги маълум қилинди.

Йиғилишда сўзга чиққан Тошкент шаҳар ва пойтахт вилояти миллий ҳавфсизлик хизмати бошлиғи Фахриддин Тўрсунов, вилоят прокурори Комилжон Исмомов, Қибрай туманидаги «Ўнқўрғон» фуқаролар йиғини раиси Меҳрибон Тоқиева, Янгиёул шаҳридаги 6-ўрта мактаб раҳбари Наталья Кожохина, Бўстонлик тумани фахрийси Қодир Майлибеков, Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими раиси Маҳмуд Тоиров ва бошқалар ҳам Ўзбекистон жанубидаги рўй бераётган воқеаларга ўзларининг муносабатларини билдириб, қўролланган босқинчиларнинг ҳатти-ҳаракатларини кескин қораладилар. Айни пайтда ўзимизни ўзимиз ҳимоя қилиш, бепарволик, лоқайдлик, сусткашлик иллатларидан воз кечиб, хушёр ва огоҳ бўлишга қақирдилар.

Инсон учун Ватандан азиз нараса йўқ. Унга ҳиёнат қилган ҳеч қачон қўқармайди. Қолаверса, эндигина ўзининг энг азиз ва энг улуг мақсадида — Истиклолга эришган ўзбек халқи бу кўннинг қадрини жуда яхши билади. Шундай экан бу қадр-қимматни, Ватанин тоқтамоқчи бўлган ҳар қандай кучларга қарши тура олади. Айни пайтда, бўнинг учун шунга муносиб бўлиш, яшаш, курашиш зарурлигини ҳам ҳис этади. Вилоят фаоллари йиғилишида юрт осийишталлигини сақлаш, аҳолининг тинчлиги, хотиржамлигини таъминлаш, мустақиллигимизни асраб авайлаш юзасидан қатъий фикрлар билдирилди, аниқ тадбирлар белгиланди.

Ўз муҳбиримиз.

ТЕРРОРЧИЛАР — ТАЛВАСАДА

САРИОСИЁ. (ЎЗА муҳбирлари Мўсўлмон Намозов ва Чори Тўхтаев хабар қилади). Сарисий ва Ўзўн туманларининг тоғли ҳудудларида қўним тоғмоқчи бўлган террорчиларнинг қолган-қутганларини бар-тараф этиш борасидаги операция давом этмоқда. Босқинчиларнинг асосий қўчалари жойлашган Қиштўт қишлоғи яқинида 12 август кўни ўтказилган тозалаш операцияси пайтида террорчилардан яна бир гуруҳи ер тиллади.

Жон таслим қилиш фўрсати яқинлашаётганлигини террорчиларнинг ўзлари ҳам эътирофи эа бошлади. Қўмондонликдан маълум қилишларича, босқинчилар хоржиздаги «хўжайинлари» билан очикчасига алоқа қилиб, «биз мамон бўлдик, ортик дош беролмаймиз» дея талвасага тумоқда — 11 августдан 12 августга ўтар кечаси Сарисий қишлоғи ёнида душманнинг катта миқдордаги қўрол-ярғ, ўқ-дори ва озиқ-овқат омбори аниқланди. Жон талвасасида ҳимоя ўтган террорчилар омбор билан бирга яқсон қилинди.

Таъкидламоқ керакки, тоғни босқинчилардан тозалаш операциясида қўмондонлик ҳарбий техникадан мохирлик билан фойдаланмоқда. Аввал душман турган жой аниқланиб, сўнг вертолётлар орқали ва миномётлардан аёёсиз ўққа тутилмоқда. Сўнг аскарлар бориб тозалашни ниҳоясига етказди. Бу тактика туфайли жангчиларимиз сафидан қўрбон бериш ва ярадор бўлишларнинг олди олинмоқда.

Шундай пайтда хоржиздаги айрим оммавий ахборот воситаларининг Сарисий ва Ўзўн туманларидаги шифохоналар «ярадорлар билан тўлиб кетганлиги» тўғрисидаги ёлгон хабарлар тарқатаётгани, беозор қилиб айтганда, кишини жуда ажаблантиради.

Биз республика шошилини тиббий ёрдам маркази Сарисий тумани бўлимида бўлган хизматчини қўрдик. Ички ишлар тизимида хизмат қилаётган яна икки ходим ҳам шу ерда муложа олаётган экан. Улардан бирининг қоядан йилқилганда болдир суяги лат еган бўлса, қолган иккитаси қаттиқ шамоллаган. Шифохонада уларга малакали тиббий хизмат кўрсатилмоқда.

(ЎЗА).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

ИЖТИМОЙ МУҲИМ ОЗИҚ-ОВҚАТ ТОВАРЛАРИНИ ИМПОРТ ҚИЛИШ ВА СОТИШНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми.
Боши 1-бетда).

чиларни улар билан ишончли ва узлуксиз таъминлаш;
канд-шакар ва ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарларини хар йили Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган уларни ишлаб чиқариш ва тақсимлаш ресурсларининг моддий баланслари-га мувофиқ импорт бўйича марказлаштирилган тартибда харид қилиш;

зарур ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари хорижий валютасига импорт бўйича харид қилинишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистонда ишлаб чиқариладиган товарларни харид қилиш ва республика ташқарисида сотиш йўлларини излаш;

канд-шакар ва бошқа ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари тузилган импорт контрактлари-га мувофиқ республика миқтасларига ўз вақтида етказиб берилиши ва маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органлари томонидан белгиланган тақсимотқа мувофиқ уларнинг чакана савдо корхоналари-га етказилиши устидан мониторинг ўтказиш.

3. Ташкил этилаётган «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компаниясининг устав жамғармасини кўйидаги улушларда шакллантириш мақсадида мувофиқ деб ҳисоблансин:

26 фоиз – давлат мулкни ва ердан фойдаланиш ҳуқуқини бериш йўли билан шакллантириладиган давлат улуши ҳисобига;

24 фоиз – Тошкент, Нукус шаҳарларида ва вилоят марказларида хизмат кўрсатилмаётган ҳудудни узлуксиз таъминлаш учун етарли бўлган амор бинолари ва бошқа зарур инфратузилмани компаниянинг мулкни этиб бериш йўли билан Ўзбекистоннинг йирик улгуржи ва улгуржи-чакана савдо компанияларининг улушлари ҳисобига;

50 фоиз – ишончли халқаро нуфузга ва Ўзбекистонда иш таъжрибасига эга бўлган озиқ-овқат товарлари етказиб беришни йирик хорижий компанияларнинг улушлари ҳисобига;

4. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги бир ой муддатда озиқ-овқат товарлари етказиб беришни етати хорижий компаниялар билан музокара олиб бориш ҳамда «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компаниясининг хорижий муассисларини ва уларнинг устав жамғармасига улушларини аниқласин;

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкни қўмитаси Молия вазирлиги ҳамда манфаатдор идоралар ва ташкилотлар билан биргаликда бир ҳафта муддатда республика ҳудудига ўз амор бинолари эга бўлган улгуржи ва улгуржи-чакана савдо корхоналари орасидан компаниянинг ўзбекистонлик муассисларини, шунингдек «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компаниясининг устав жамғармасида уларнинг улуши қатнашуви микдорлари ва шакллари белгиласин;

6. «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компанияси ва унинг маҳаллий аппарати ташкилий тузилмаси маъқуллансин.

«Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компаниясига бошқарув раисининг икки нафар ўринбосарига эга бўлишга рухсат берилсин. Белгилансинки, «Ўзбекистон

қаттаъминот» давлат-акциядорлик компанияси бошқаруви раиси ва унинг ўринбосарлари лавозимига белгиланган тартибда компания қузатувчи кенгаши томонидан тайинланадиган, кейинчалик Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган.

7. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компанияси белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилишини таъминласин.

8. «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компанияси томонидан ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарларини импорт бўйича харид қилиш ва республика истеъмолчиларига сотиш тартиби тўғрисидаги низо тасдиқлансин.

9. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги жаҳон ва ички бозорларда ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари нархлари устидан мониторинг амалга ошириш ҳамда «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компанияси томонидан тузилладиган импорт контрактларини Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигида ваколатли банкда ва божхона органларида рўйхатдан ўтказишда ўз ҳулосаларини берсин.

10. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари икки ҳафта муддатда ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари етказиб бериш шартномалар тузиш учун ижтимоий соҳа муассасалари ва чакана савдо корхоналари жойлаштирилиши «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компанияси эътиборига етказсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Мудоффа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Миллий ҳафсизлик хизмати, Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмита, «Ўзбекистон» бош бошқармаси ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари, уларни ишлаб чиқариш ва тақсимлашнинг тасдиқланган балансларида назарда тутилган ҳажмларда импорт бўйича етказиб бериш юзасидан «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компанияси билан шартномалар тузилишини таъминласинлар.

12. «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компанияси: давлат рўйхатидан ўтказилгандан кейин ўн кун муддатда ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари етказиб бериш юзасидан савдо корхоналари республиканинг бутун ҳудудига канд-шакар, ўсимлик мойи ва бошқа ҳаётини муҳим озиқ-овқат товарлари савдоси билан аҳолининг тўлиқ камраб олинишини таъминлаш имконини берадиган этиб жойлаштирилишини ҳисобга олган ҳолда ижтимоий соҳа муассасалари, махсус истеъмолчилар, чакана савдо корхоналари билан шартномалар тузилишини таъминласин;

«Ўзбекистон» бош бошқармаси, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда 2000 йилда канд-

шакарни захирада сақлашнинг тегишли нормативлари ҳажмида давлат захирасига ғамлашни таъминласин;

аҳолини канд-шакар билан кафолатли таъминлаш мақсадида 2000-2001 йилларда 20 минг тонна микдорда йилдан-йилга ўтувчи суғурта фондини шакллантирсин.

13. Белгилансинки, канд-шакардан саноат эҳтиёжлари учун фойдаланувчи саноат корхоналари канд-шакарни муқтадир равишда импорт қилдилар, ёхуд эҳтиёжлар микдори ўнча кўп бўлмаган бўлган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган шўбу мақсадлардаги умумийлик квоталар доирасида, етказиб бериш учун «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компаниясининг ҳудудий бўлинмалари билан тўғридан-тўғри шартномалар тузилдилар.

14. Канд-шакар ва ўсимлик мойини саноат йўли билан қайта ишлаш мақсадида чакана савдо тармоғи орқали сотиш қатъиян тақиқлансин.

Белгилансинки, канд-шакар, ўсимлик мойи ва ўн билан чакана ва улгуржи савдо қилиш қоидалари бузилганлиги, шунингдек, уларни республика ташқарисига олиб чиқиш қатъиян тақиқлансин; уларнинг қайта ишлаш мақсадида чакана савдо тармоғи орқали сотиш қатъиян тақиқлансин.

15. Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва аҳолини ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари билан кафолатли таъминлаш мақсадида:

ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари улгуржи-чакана савдосининг белгиланган тартибига риоя қилиниши устидан таъсирчан назоратни таъминлаш — Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасига;

ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари нархларини шакллантириш нормаларининг асосланганлиги ва уларга риоя этилиши, улар нархларининг сўниқ равишда оширилишига йўл қўймаслиги устидан таъсирчан назоратни таъминлаш — Ўзбекистон Республикаси монополиядан чиқариш ва рақобатни риёвжлантириш давлат қўмитасига;

аҳолини чакана савдо тармоғи орқали ижтимоий муҳим озиқ-овқат товарлари билан узлуксиз таъминлаш устидан таъсирчан назоратни таъминлаш — Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимликлари-га;

канд-шакар, ўсимлик мойи ва ўн республика ташқарисига яширинча олиб чиқиш қатъиян тақиқлансин; йўл қўймаслиги устидан таъсирчан назоратни таъминлаш — Ўзбекистон Республикаси Давлат Божхона қўмитасига юклансин.

16. «Ўзбекистон давлати» давлат-акциядорлик компанияси Тошкент шаҳар, Мустақиллик майдонидаги 5-йўлга жойлаштирилсин.

17. Мазкур Қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош Вазирининг ўринбосари Р. Азимова ва М. Усмонов зўммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

Тошкент шаҳри,
2000 йил 14 август.

И. КАРИМОВ.

Қардош Тожикистоннинг Ленинобод вилояти билан Тошкент вилояти меҳнатқашларининг дўстлик алоқалари тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Аввал хабар қилганимиздек, кейинги бир ой ичида Бекобод шаҳри ва Бекобод тумани вакиллари Тожикистоннинг Мастчоҳ ноҳиясида, мастчоҳликлар Бекобод туманида, Бекобод шаҳри вакиллари қўшни Нов ноҳиясида бўлдилар. Қуни кеча Пскент тумани вакиллари Тожикистоннинг Бобонон Гофуров номли ноҳиясига таширф бурдилар.

Пскентлик меҳмонларни Тожикистоннинг Бобонон Гофуров номли ноҳиясида жуда катта ҳурмат ва эҳтиром билан кутиб олдилар. Карнай-сурнай, ногора садолари, нон-туз, турфа гуллар, миллий либослардаги қизларнинг илтифоти кутиб олиш маросимига ажиб файзу тароват киритди. Ҳар икки туман меҳнатқашлари вакиллари аввалдан яхши таниш бўлганликлари туфайли ортиқча расмиятчиликка ўрин қолмади. Улар бир-бирларига кучоқ очиб, хол-аҳвол сўрашдилар. Тожик ва ўзбек халқлари азалдан дўст, қардош ва қариндош. Бу дўстлик янада мустаҳкамланмоқда. Ҳар икки мамлакат ўртасида имзоланган абадий дўстлик ҳақидаги шартнома ишломмоқда, фаолият кўрсатмоқда.

Қардошлар ўртасида ўзаро ҳурмат ва самимиетни аниқлаш олиш қийин эмас. Бу ҳар бир сўхбатда, ҳатти-ҳаракатда яққол сезилиб турибди.

— Мустақиллик ўзбек халқи каби, тожик халқига ҳам катта имкониятлар очиб берди, — дейди биз

билан сўхбатда хусусий тадбиркор Омон Абдуллаев. — Биз ҳам энди ўз имкониятларимизни тўла ишга солимоқдамиз. Шахсан мен ўзбеклардан кўп нарсани ўрганганман. Ёшлигимда

Мана шу фактларнинг ўзи Тожикистонда ҳам тадбиркорлик тобора кенг қулоч эзаётганлигини кўрсатиб турибди.

Пскентликлар асли дехон эмасми, шу боис уларни кўпроқ қишлоқ ҳўжалигида рўй бераётган ислохотлар қизиқтирди. Улар тумандаги А. Жумаев номли жамоа ҳўжалигининг иш фаолияти билан танишдилар. Ҳўжалик далаларида пахта очилмоқда. Пахтакорлар бу йил ғўзанинг маҳаллий шароити-га мослаштирилган «Исти-

ҲАМКОРЛИК ДАВОМ ЭТАДИ

Пскентда кўп бўлардим. Бунинг нимагаки эришган бўлсам, бунинг учун менга касб-хўнар ўргатган Ўзбекистонга, ўзбек халқига таъзим қиламан.

Омон Абдуллаев ўзининг шахсий жамғармаси ҳисобидан Сирдарё устига кўприк қурмоқда. Яқин кўнлар ичида бу кўприк ишга тушади. Кўприк одамлар эътибори оғир, мушқули осон бўлади.

Бу тадбиркорнинг ишлари билан қизиқдик. Унинг шахсий ёғ, ун, спирт заводлари бор экан. Ҳўжанд шаҳрида кўп қаватли меҳмонхонаси ишлаб турибди.

Меҳнатга бўлган ана шундай муносабатни ўрин-

сор» намини экканлар. Бунинг толини яхши бериши билан ахтариб туради. Муҳими шундаки, пахта плёнка остига кўш қаторлаб экилган. Ғўза тулларида мўлжалдагидан кўп ҳосил бор. Меҳмонлар дехончилик маданиятига алоҳида эътибор қаратдилар. Тожик дехонлари уват ва рашлардан ҳам самарали фойдаланганлар. Гектарларда тўлиқ кўчталар бор.

— Камида 40 центнердан ҳосил оламиз, — дейди ифтихор билан раис Абдуали Маннонов.

Меҳнатга бўлган ана шундай муносабатни ўрин-

ҳўжаев номли жамоа ҳўжалигида ҳам кўриш мумкин. Ҳўжаликда 60.000дан ортиқ аҳоли истиқомат қилади. Қишлоқ ҳўжалигига саноат соҳаси дадил кириб келмоқда. Бу ерда қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини қайта ишлайдиган бир қатор саноат корхоналари ҳам фаолият кўрсатмоқда.

Ноҳияда «Богпарвар» илмий-тадқиқот институти ишлаб турибди. Институт олимлари узум, мева ва сабзавот экинларининг

ур. «Мен тожик хонадониде туғилдим, ўзбек маҳалласида тарбия топдим», — деб ёзади ўз таржимаи ҳолида академик Бобонон Гофуров. Шунингдек, машҳур олимни Москва олийгоҳларида ўқишида бевосита ўзбек шоири Фафур Ғўломнинг хизматлари катта бўлган. Музейда ўзбек ва тожик халқларининг тарих саҳифаларига муҳрлиниб қолган ана шундай абадий дўстликлари ҳақида жўйиб гапирилди.

Пскентликлар Бобонон Гофуров, шунингдек, машҳур ҳўжалик раҳбари Ўринхўжаев ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйдилар.

Ўзбекистоннинг Пскент тумани ва Тожикистоннинг Бобонон Гофуров номли ноҳияси ўртасида ўзаро ҳамкорлик ва дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш тўғрисида шартнома имзоланди. Шартномани Б. Гофуров номли ноҳия раиси А. Очипов ва Пскент тумани ҳокими вази-фасини бажарувчи А. Гофуров имзоладилар. Ташриф сўнгиде пскентлик кўрсатилган ҳурмат-эҳтиром учун чуқур миннатдорчилик билдириб, қардошларни ўз туманларига тақлиф этдилар.

Раҳматилла ШЕРАЛИЕВ, республика «Маънавият-маърифат» маркази вилоят бўлими раҳбари.

Истиқлол иншоотлари

ҚАМЧИҚ БУНЁДКОРЛАРИГА!

Вилоятимизда Истиқлол байрами арафасида Мустақиллик иншоотларини барпо этаётган қурувчилар ҳузурига таширф бурюриш, маданий-маърифий тадбирлар ўтказиш, шаҳар ва туманлар совғаларини топшириш ўзига ҳос аънаанага айланган. Вилоятимиз меҳнатқашлари вакиллари шу тариқа шодиёналар арафасида фидокорона меҳнат қилаётган бунёдкорларни шараф-лайдилар.

Ўтган яқшанба қуни ҳам Охангарон, Паркент, Пскент, Ўртачирчиқ туманлари вакиллари

ҳўжаликларида етиштирилган мева ҳамда сабзавотлар ортилган юк машиналари карвони билан мамлакатимиздаги энг катта объектлардан бири — Қамчиқ домини бунёдкорлари ҳузурига йўл олдилар. Бу ерда улар йўлсозларни ўзлари келтирилган ёз неъматлари билан сийлаб, мазкур йўл қурилиши иштирокида шарафига уюштирилган байрамолди тадбирида иштирок этдилар.

Шу қуни довол бунёдкорлари ҳузурига меҳмон бўлиб келган «Ўзбекнаво» гастрол-концерт бирлашмаси хонандаси, «Ўзбеки-

стон — Ватаним менин» қўшиқлар танловининг 2000 йилдаги вилоят ғолиби Музаффар Тўлаганов, вилоятдаги эстрада қўшиқлари кўрик-танловининг мутлақ ғолибаси Мухаббатхон Адуррахмонова, Ангрэн шаҳар «Дукент» маданият саройи рақосалари даврга ўзгача фойз киритдилар.

Ўз туғилган қунини ни-

шонлаётган Шерали Тожибоев, Шавкат Дехонов, Шавкат Умаров, Мадмин Мамасидиқов, Анвархон Асқаровлар учун эса бу кун қўшалоқ шодиёнага айланди. Санъаткорлар улар учун ўз репертуарларидаги энг яхши куй ва қўшиқларни, рақсларни ижро этиб бердилар.

Қурувчиларни шарафлаш тадбири кечгача давом этди ва меҳмонларда ҳам, мезбонларда ҳам катта таассурот қолдирди.

Саноатимиз гигантлари

«ҚОРА ОЛТИН» ҚАЗИБ ОЛИШ КЎПАЙМОҚДА

«Ангрэн» кўмир ҳавзаси қончилари мустақиллигимизнинг тўққиз, йиллик байрамини муносиб меҳнат тўхфалари билан қутиб олмақдалар. Шу йилнинг кейинги етти ойи мобайнида қончилар кўмир қазиб олиш суръатини 118 фоизга оширдилар. Халқ ҳўжаларининг турли тармоқларига режага қўшимча 52 минг тонна кўмир етказиб берилди. Натижада Ангрэн ва Янги Ангрэн ГРЭСлари бир маромда ишламоқда. Маҳсулот тайёрлаш ҳажми орта бориши билан ўнлаб корхоналар, халқ таълими ва соғлиқни сақлаш муассасаларини қиш мавсумида кўмир билан етарли микдорда таъминлаш имконияти яратилди.

«Ангрэн» кўмир ҳавзаси Марказий Осиёдаги йирик қонлардан бири ҳисобланади. У бугунги кунда 652 миллион тонналик улкан захирага эга. Қон денгиз сатҳидан 1200 метр баландликда — Чотқол ва Қурама тоғ тизмалари туташган, сейсмик фаол ҳудудда жойлашган. Шунга қарамадан, бу ерда кўмир очиқ усулда қазиб олинади. Бу энг арзон усул бўлиб, бир тонна кўмир қазиб олиш учун 22 тонна тоғ жинсларини ўрнидан қўзғатишга тўғри келади. Қон ишга туширилган йиллари (1948) қазиб ишлари асосан қўл кучи билан бажарилар эди. Ҳозир бу вазибалар қудратли техника зиммасида. Аммо қончилар ишини осон деб бўлмайди.

Кўмир ҳавзасидан «Қора олтин» билан биргаликда бир қатор қимматбаҳо тоғ жинслари, хусусан, каолин ҳам қазиб олинади. Илгарилари бу ноёб қурилиш хом ашёси қичқига чиқариб юборилар эди. Икки йил аввал қон қошида каолинни майдалаш ва саралаш фабрикаси ишга туширилган эди. Шундан бери истеъмолчилар каолин етказиб берилмоқда. Германиялик ҳамкорлар билан биргаликда ташкил этилган «Каолин» қўшма корхонаси эса каолинни бойитиб бermoқда.

Н. ДУШАЕВ,
Ўза муҳбири.

Кейинги вақтда хорижий оммавий ахборот воситаларида мамлакатимизга яқин айрим минтақаларда инсон саломатлиги учун ўта хавфли куй-дирги касаллиги тарқалаётганлиги ҳақидаги ташвишли хабарлар пайдо бўлди. Хусусан, 10 август қуни Россия Федерацияси телевидениеси «Время» дастуринда хабар қилинган маълумотларга кўра, сўнгги кўнларда чегарадош Жанубий Қозогистон, унинг маркази Чимкент шаҳри аҳолиси орасида мазкур юқумли касаллик тарқалиб, ноҳус эпидемик вазият вужудга келган.

Биз Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Республика Давлат Санитария назорати марказининг санитария бўлими мудири Р. Машариповдан куйдирги касаллиги, унинг республикамиз ҳудудига кириб келиши хавфининг олдини олиш чора-тадбирлари тўғрисида сўзлаб беришни сўрадик.

— Куйдирги, бошқача айтганда, Сибир язаси касаллигини қўзғатувчи микроблар табиатда икки ҳолда, яъни таёқча ва спора шаклида учрайди. Ташқи муҳит омиллари таъсирига жуда чидамли бўлиб, тупроқда 20 йилдан кўпроқ сақланади. Шунинг учун ҳам бу ка-

КУЙДИРГИ КАСАЛЛИГИДАН САҚЛАНИНГ

Қузутовлар шунчи қўрсатдики, кўпчилик ҳўрларда куйдирги касаллиги одам организмига қишлоқ ҳўжа-лиги ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва қайта ишлаш жараёнида ўтади. Бунга Ўзбекистон Республикаси «Ветеринария инспекцияси тўғрисида»-ги, «Давлат санитария назорати тўғрисида»-ги ва «Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати ва хавфсизлиги тўғрисида»-ги қонунлари ва амалдаги меъёрий ҳужжатлар талабларига риоя қилмаслик сабаб бўлади.

Республикамиз ҳудудига куйдирги касаллиги кириб келишининг олдини олиш ва аҳоли ўртасида нормал

санитария-эпидемик вазиятни таъминлаш чора-тадбирлари изчиллик билан амалга оширилмоқда. Бунда қўшни давлатлардан, хусусан Қозогистон ҳудудларидан чорвачилик маҳсулотлари, ҳайвон терилари ва ем-хашак олиб кирилишини вақтинчалик қатъиян ман қилиш, мақсадга мувофиқдир. Бу борада божхона ва давлат санитария эпидемиология хизмати чегара назорат постлари фаолияти кескин қунайтирилиши талаб қилинади.

Жойлардаги фермер ҳўжаликларида, маҳалла-ларда ва шахсий хонадон-ларда «тадбиркорлик»ни рўйхат қилиб ветеринария-санитария назорати рухса-

тисиз ўзбирлармонлик би-лан уй ҳайвонларини тўри келган жойда сўйиш ва сотиш қатъиян ман этил-моқ лозим.

Республикамиз бозорла-рида жойлашган ветерина-рия-санитария лаборато-риялари фаолияти қунайти-рилиб, гўшт ва сут маҳсу-лотларини экспертиза ҳу-лосасисиз (тамғасисиз) со-тишга йўл қўймаслик за-рур. Барча гўшт-сут маҳсу-лотларини етиштириш ва қайта ишлаш корхоналари-да, қушхоналарида, бозор-ларнинг гўшт-сут павиль-онларида, гўшт дўконлари-да санитария ва шахсий гигиена қоида ва меъёрла-рида таом пиширилиб исте-мол қилиниши мақсадга му-

Маълумки, аҳолининг са-нитария маданияти ва ги-гиеник билимлари йилдан-йилга ошмоқда. Бироқ, бе-рухсат фаолият кўрсатаёт-ган ошхоналар, қабобхо-налар ва ўйда тайёрлан-ган таомларни сотиш ҳо-ллари ҳамон учрамоқда. Шунинг учун, айниқса гўшт ва сут маҳсулотла-рини харид қилишда уларнинг сифат гувоҳно-маси (сертификати)ни та-лаб қилиш лозим. Бу маҳ-сулотлар албатта совутгич-ларда сақланиши зарур. Уларни пиширишдан олдин яхшилаб ювиш, майдалаш, қовуриб ёқи қайнатилиб (камида 1,5 соат давомий-да) таом пиширилиб исте-мол қилиниши мақсадга му-

вофиқдир. Корхоналарда, гўшт-сут павильонларида, гўшт дўконларида ва хо-надон ошхоналарида эса барча идишлар ва техно-логик жараён анжомлари доимий равишда юви-либ, 1-3 фоизли хлор-ли модда билан дезин-фекция қилиниши талаб этилади.

Ҳозирги вақтда бу бо-рада санитария-эпиде-миология назоратни ку-лайитириш, аҳоли ўртаси-да кенг тўшунтириш иш-ларини олиб бориш, ҳамма жойда санитария ва гигиена талабларига қатъий риоя қилинишини таъминлаш энг муҳим ва-зифалардан биридир. (ЎЗА).

Қонун ва ижро

Вилоятимиз ҳудудида республика Кишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлигининг ўрмончилик бошқармаси та-сарруфига қирувчи олтига ўрмон ҳўжалиги бор. Булар Охангарон, Бурчмулло, Чир-чик, Паркент, Тошкент ва Бекобод ҳўжалиқларидир. Уларнинг умумий ер майдо-ни 383 минг 111 гектарни ташкил этади. Унинг 16,7 фоизи ўрмон билан қоплан-ган. Бундан ташқари, вило-ятимизда яна бир ажойиб ҳўжалиқ жойлашган. У ши-фобахш гиёҳларни етишти-ришга ихтисослашган бўлиб, ер майдони 578 гек-тарни ташкил этмоқда.

Бу ҳўжалиқларда ўсимлик ва ҳайвонот дунёси турли-туман ҳисобланади. Уларни сақлаш ва кўпайтиришга қаратилган чора-тадбирлар мунтазам амалга ошириб турилиши лозим. Ўтган йили фақатгина ўрмон ҳўжалиқлари табиати му-хофазаси қилинган, уларнинг бойликларини кўпайтириш-га қаратилган ишларга 15 миллион сўмликка яқин маблағ сарфлашди. Бунинг эвазига қўшимча 386 гек-тар ўрмонзор, дарахтзор ва терахзорлар яратилди. 56 гектардан ортиқроқ тоғ ён бағриларидан зина шаклида турли кўчклар ва бошқа та-биий оғлақларнинг олдини олишга қаратилган дарахт-лар экилди.

Ўрмон ҳўжалиқларида ҳам зараркунчаларга қар-ши курашда биологик усул-ларни қўллашнинг кенгайиб бораётганлиги ижобий бир ҳолдир. Биргина ўтган йили умумий майдонидеяри 8 минг гектар ўрмонзорлар-да турли касалликлар ва за-раркунчаларга қарши биологик усулдаги тадбир-лар қўлланилди.

Ўрмон ҳўжалиқларида янги-янги дарахтзорларни барпо этиш муҳим вазифа ҳисобланади. Бу улар фа-олиятининг асосий йўналиш-ларидан бири бўлиб қолган. Шу мақсадда ҳар йили қўллаб-мевали ва манзарали дарахт кўчатлари етиш-тириляпти. Биргина ўтган йили фақатгина ўрмон ҳўжалиқларида 4,7 милли-он тул шундай ниҳоллар етиштирилди. Бу соҳада Охангарон ўрмон ҳўжали-ги жамоасининг ишлари иб-ратлидир. Улар ўрмонбоп дарахтлар кўчатини етишти-

ришга алоҳида эътибор бер-моқдалар. Бу ерда Зарафшон арчаси уруғидан кўчартрил-япти. Улар тоғ ён бағрила-рига терраса шаклида экил-япти. Натижада, ҳўжалиқнинг ўсимлик дунёси йил сайин бойиб бормоқда.

Ўтган йили ўрмон ҳўжали-қларида табиати муҳофазаси қилиш ишларининг аҳоли таҳлил қилинганда улар фа-олиятида ҳали жиддий кам-чиликлар борлиги ҳам аниқ-ланди. Жумладан, дарахтлар, ҳатто уларнинг қимматли навлари ҳам кесилишга йўл қўйилган. Бошқа юзлаб кам-

га йўл қўйлаётганлиги тек-шириш натижасида фош этилди. Ажабланишли шун-даки, у дарахтлар ҳўжалиқ раҳбари Умрсеритовнинг ро-зилиги билан кесиб юборил-ган. Ваҳоланки, у раҳбар сифатида, ўзининг асосий вазифаси ва масъулияти нуқ-таи назаридан ҳам бунга йўл қўймаслиги керак эди. Унинг бефарқлиги ўзига қимматга тушди. Унга нисбатан жино-ий иш қўзғатилди ва давлат-га келтирилган зарар учун 660 минг сўм миқдорида жарима ундириш ҳақида даъво хати берилди.

ЎРМОН ҲЎЖАЛИҚЛАРИ: ТАҲЛИЛ НИМАЛАРНИ КЎРСАТДИ

Худди шундай зараркун-чаларни Ангрен ҳайвон ҳўжа-лигида содир бўлишига йўл қўйилган. Бу ерда 652та да-рахт ҳеч қандай руҳсатсиз, ўзбошимчалик билан кесиб юборилган. Оқибатда ҳўжа-лиқ раҳбари устидан жиноий иш қўзғатилди. Ундан таби-атга етказилган зарар учун 11 миллион сўм тоvon пули ун-дириш ҳақида даъво билан прокурорлик органларига муурожаат қилинди.

Ўрмон ҳўжалиқларида, шу-нингдек, кўп сонли катта-ки-чик яйловларда қўллаб қим-матли доривор ўсимликлар ўсди. Уларни асраб-авай-лаш, нобуд ва талон-тарож бўлишига йўл қўймаслик ло-зим. Акс ҳолда дори-дармон-лар ишлаб қилириш учун фойдаланиладиган бундай бебаҳо табиий бойлик захи-раларига путур етиши мум-кин. Лекин, шунингдек, эъти-роф этиш керакики, фойдали ўсимликларни муҳофазаси қилиш ҳозирги кун талабла-ридан ҳамон орқада қолимоқ-да. Айниқса, бунга ҳеч қан-дай руҳсат олмаддан тоғ ён бағриларидан боқилаётган чорва катта зарар келтирмоқ-да. Бўстонлиқ туманида уюш-тирилган биргина текшириш давомида Миллий боғда

ғаламис қимсалар томонидан

нисбатан кескин чоралар кўрмаяптилар.

Ўрмон ҳўжалиқларида ни-ҳоллар етказишда муайян ютуқларга эришилган. Лекин, уларнинг анчагина қисми ме-вали ва шаҳарларда экила-диган манзарали бутасимон кўчатлар бўлмоқда. Оқибат-да уларнинг кўпчилиги фой-даланилмай ниҳолчаларда қолиб кетган. Бизнингча ҳўжалиқларда ўрмонбоп да-рахтлар кўчатларини еткази-шга кўпроқ эътибор бериш керак. Бу ерда, албатта, ме-вали ва шаҳарларда экила-диган манзарали бутасимон дарахтлар умуман экилма-син, деган фикрдан йироқ-миз.

Ўрмон ҳўжалиқлари ба-ланд тоғ ён бағрилари, дарё ва сой ўзанилари минтақа-ларини ўз тасарруфига олгани учун ҳам у ердаги дарахтзор-лар жуда кўп ёввойи жони-ворлар ва қўшлар учун бош-пана бўлиб хизмат қилади. Уларни ҳам муҳофазаси қилиш, асраб-авайлаш, сонини кўпайтириш устида тинмай ишлаш керак. Лекин, ҳамма ҳўжалиқларда ҳам бунга за-рур даражада эътибор бе-рилмаяпти. Чунки, Бекобод ва Паркент ўрмон ҳўжали-қларида шундай қайфият ҳукм сурмоқда.

Мутахассисларнинг тах-мини бўйича вилоят ҳуду-дида мавжуд бўлган ёввойи ҳайвонлар ва паррандалар сони ўтган йили тахминан кўз билан чамаланганда кўйдагича бўлган: тоғ эч-киси 2095та, тўнғизлар 980та, кўён – 400та, қир-ғовул – 528та, қалқилар сал кам қирқ мингта, қабу-тарлар 22 мингтага яқин.

Ийгирмата бургут борлиги аниқланган. Ваҳший ҳай-вонларни ҳисобга олиш на-тижалари шунинг кўрсатмоқ-даки, вилоятимиз ҳудудида 168та айқ, 10та илвирс, 1000та чадан ортиқ бўри, 323та қийбўри, 1400дан ортиқ тулки яшамоқда. Шунингдек, 1500та бўрсик, 719та жайра, 2500тага яқин сўғур мавжуд.

Келтирилган маълумот-лар тавшшилидир, чунки улар ёввойи ҳайвонлар ва қўшлар сони йилдан-йилга камайиб кетаётганлигидан далолат беради. Бундай аҳоли уларнинг яшаш му-ҳитига етарли аҳамият бе-рилмаётганлиги, қолаверса онда-сонда учраб туради-ган дайди овчиларнинг но-қонуний ҳатти-ҳаракатлари ва бошқа сабаблар оқибат-ида юзага келмоқда.

Вилоятимиздаги ўрмон ҳўжалиқларида таркиб топ-ган аҳолини қисқача таҳлил қилишнинг ўзи ҳам улар-нинг фаолиятида катта-кат-та камчиликлар борлигини кўрсатиб турибди. Табиат инъом этган бебаҳо бой-лиқни, ҳайвонлар ва ўсим-ликлар дунёсини асраб-авайлаш, уларнинг ҳар бир турини кўпайтириш учун зарур чора-тадбирларни ўз вақтида қўриш, табиатга зарар етказадиган ҳар қан-дай ҳатти-ҳаракатларга нисбатан муросасиз бўлиш, уларнинг айбдорларини аниқлаш ва жазолаш шу куннинг муҳим вазифаси-дир. Ўйлаймизки, ўрмон ҳўжалиқлари раҳбарлари ва жамоалари бу йўлдаги саъй-ҳаракатларини янада қўлайитирадиган, мавжуд камчиликларни бартараф этиб, эришилган ютуқлар-ни мустақамлашга астой-дил интиладилар.

Махмуд МУЙДИНОВ,
вилоят Табиати
муҳофазаси қилиш
қўмитасининг масъул
ходими.

Ўзги татил манзиллари

«ДЎСТЛИК»ДАГИ ҲОРДИҚ ЛАҲЗАЛАРИ

Бўстонлиқ туманидаги «Чирчиқшолок-маш» хиссдорлик жамиятига қарашли «Дўстлик» болалар оромгоҳи фаолият кўрса-та бошлаганига 40 йилдан ошди. Ҳаласой соҳилида жойлашган бу сўлим ўшада бо-лаларнинг мириқиб дам олиши учун ҳамма шароитлар мўжассам. Футбол, волейбол, баскетбол майдончалари, чўмилиш ҳавза-си, турли аттракционлар ҳамма шай.

Бу йилги дастлабки уч мавсум давоми-да оромгоҳда 840 нафар ўқувчилар хордиқ чиқардилар, – дейди муассаса раҳбари Б. Пономаренко. – Уларнинг дам олишлари мазмунли ўтиши учун шохмат-шашка тур-нирларидан тортиб, эртак қаҳрамонлари иштирокидаги сахналаштирилган тадбирли ўйинларга ҳам ўтказмоқдамиз. Ҳудудимизда-ги мавжуд 9 гектар ерда юздан ортиқ ме-вали дарахтлар бор. Шу боис дам олувчи-лар дастурхонидан олма, ўрик, олча, нок, гилос, олхўри, ёнғоқ каби мева-лар арима-ди, ҳисоб. Об-ҳавоси пойтахтдагига нисба-тан 10-12 даража салқинроқ бўлган маска-нимизда болалар ўз ёзги татилларини кўнглидагидек ўтказишлари шубҳасиз.

Бу ерда 16 йилдан бери ишлаб келаёт-ган катта тарбиячи Анжелика Эмнинг айти-шича, оромгоҳ болалари 7 гуруҳга бўлиниб дам оладилар.

– Ҳар бирининг ўз номи бўлган бу гуруҳ-лар ўртасида турли мусобақалар ўтказила-ди, – дейди у. – «Ким эпчилу ким чаққон», «Ботирлар беллашуви», «Миллий кураш му-собақалари» шулар жумласидандир. Бундан ташқари, Нептун куни, қўноқ ва зукколар баҳси, оромгоҳ маликаси танлови, қўшиқ ва рақслар фестивали, ёш истеъдод эғала-ри концертлари каби бир талай тадбирлар-имиз ҳам бор. Аввалгилари каби мазкур ёзнинг тўртинчи мавсумини ҳам болалар ёдида узок вақт сақланиб қоладиган қилиб

ўтказиш учун барча имкониятлардан тўлиқ фойдаланаямиз.

Чимён тоғи этагида жойлашган бу оромгоҳда дам олаётган болалар чехра-сида зерикчи соясини кўрмадик. Демак, улар чиндан ҳам мириқиб дам олмақда-лар...

Даврон АҲМАД,
Нилуфар МАЖИДОВА.
СУРАТЛАРДА: оромгоҳ ҳаётидан
лаҳзалар.

Дилшод АҲМЕДОВ суратлари.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

мамлакатлар одамлар воқеалар

ҚИСҚА САТРААРА

● Колумбия миллий уни-верситетининг 26 нафар олим ва талабаси Миллий озодлик армияси (МОС) жангарилари томонидан гаровга олинган эди. Ис-ёнчилар назорат қиладиган ҳудудга берухсат қилган экспедиция мақсади факат ўшбу ҳудудда илмий тадқи-қотлар ўтказишдан иборат экани аён бўлган, исёнчи-лар уларни қўйиб юборган.

● Ўн тўққиз йиллик та-нафусидан сўнг, Сурия билан Ироқ ўртасида темир йўл асоси тикланди.

● Хитой археологлари юз минг йил аввалги даврга оид тошдан асалган меҳнат қуролларини топдилар.

● Филиппинда мамлакат армияси аскарлари билан нарсонийларнинг экстрем-истик ҳаракати вакиллари ўртасида бўлиб ўтган отиш-маларда йигирма киши ҳалок бўлди.

● Венесуэлада нефть яна қимматлашди. Мамлакат энергетика ва тоғ-кон сано-ати вазирлиги маълумоти-га қўра, ўтган ҳафта бир баррел «қора олтин»нинг нархи 1,28 АҚШ долларига ошган ва ҳозир 26,19 дол-лардан сотилимоқда.

● Мексиканинг янги сай-ланган президенти Висенте Фоксинг Жанубий Амери-ка давлатлари бўйлаб са-фарини ниҳоятга етди.

● Непалда июнь ойи ўр-таларида бошланган ёмғир ҳамон тингани йўқ. Ёгингар-чилик оқибатида ҳозирга қадар юздан ортиқ одам ҳалок бўлди. Минглаб одамлар бошланасиз қолди.

● Гамбия пойтахтида но-маълум жиноятчилар «Радио-

1 FM» мустақил радиостанция-сини соғишга ўт қўйиб юборди.

● Ливан ҳарбий трибуна-ла 42 кишини турли муддат-

га қамоқ жазосига ҳукм қил-ди. Улар исроилликлар бил-ан тил бириктирганида айбланмоқда.

● Ливан ҳарбий трибуна-ла 42 кишини турли муддат-

Тошкент — Самарқанд йўналиши бўйлаб автоуло-да сафарга чиққан йўловчи «Темир дарвоза»дан ўтган, йўл четидига «Асал бозорига» дуч келди. Машинадан тушиб, ширин таомнинг нархини билгиси, мазасидан тотиб кўргиси — бозори ёқса, албатта, «мозорбости» учун харид қилгиси келади.

Сотувчилар кўз очиб юм-гунингизга, олдингизга қалаштириб қўйилган ноёб махсуслотларнинг қачон, қай-си гўлдан йиғиб олингани-га айтиб, тур-турига аж-ратадилар, мактайдилар. Асалари-чиликдан андак хабари бор одам улар тавсия этаётган киёмни болдан ажратолмай қолади. Жўрттага «бу неъматларнинг ҳеч бири соф асал эмас, тўғриси айтинг, нима қўйилган», деб жиддий оҳангда сўрасангиз, баъзи-лари инсофга келадилар. «Мана, энг тозаси, очигини айтсам, бир дўстимга атаб қўйган эдим, келмаяпти. Майли, сиз ола қолинг, аммо нархи сал қимматроқ-да», деб бошқа идишдаги моли-ни кўрсатади.

Табиийки, унинг бу гап-ларига ишонқирамайсиз. Асалфурӯш ҳам тоғлик эмас-ми, ростига қўнади: «Аса, гапнинг очигини айтсам, бозорга ҳеч қачон соф асал қиймайди, бу ердаги неъмат-ларнинг деярли ҳаммасига сўвда пиширилган картош-ка, қора мол чарвасидан қўйибди олинган ёғ, шакар омухта қилинган. Нархи ҳам шунга яраша. Энди олсан-гиз ҳам, олмасангиз ҳам ўзингиз биласиз. Мен очигини айтдим сизга, табиий асални ҳеч қаердан топа ол-майсиз».

Ўйлаиб қоласиз. Мута-хассисларнинг фикрича, асал — шифобахш неъмат. Бирок, унга турли озик-овқат махсуслотларидан олинган қиём омикланганда, ши-

НИЯТИГА ЕТДИ

Истеъфогачиққан Девид Леви ўрнига Исроил Ташқи иш-лар вазирини лавозимига мамлакат ихтимой ҳавфсизлик ва-зири Шломо Бен-Ами тайинланди. Ш. Бен-Ами охириги бир неча ой ичида ташқи сийасатда ҳам фаол қатнашиб келган. Хабарларга қўра, унинг айнан шу фаоллиги, айниқса, фала-стинликлар билан алоқалар юритгани собиқ вазири Д. Леви-нинг норозилигига сабаб бўлган эди. Янги лавозимга тайин-ланган, Ш. Бен-Ами дарҳол Якин Шарқда тинчлик ўрнатиш масаласида Исроилга ҳаммаслақ топиш учун Европада йўл олди.

ЕТТИНЧИ КИНОФЕСТИВАЛЬ

13-21 сентябрь кунлари Пхеньянда «Мустақиллик, тинчлик ва дўстлик» ширини остида қўшилмаслик ҳаракатига аъзо дав-латлар ҳамда ривожланаётган мамлакатларнинг еттинчи ха-лқаро кинофестивали бўлиб ўтади. Хабарларга қўра, бу йил-ги фестивалда қирқдан ортиқ мамлакат вакиллари қатнаши-ши қўтилимоқда.

Ҳозирги замонавий табиёт ҳам асал таркибида кўпдан-кўп фойдали моддалар мавжудлигини тасдиқлайди. Асаларининг экинчи чанг-латиш хусусияти ҳаммага маъ-лум. Улар худди ана шу хусу-сияти билан богдорчиликда, айниқса, пахтачиликда юксак қадрланади. Мутахассислар-нинг таъкидлашича, гўза гу-лини асалари чанглатганда палта ҳосили қариб 30 фоиз, мева-чевалар ҳосили 50-60 фоиз ортади. Беда уруғи эса ун баравар қўнади. Хуллас, асаларичилик қони фойда. Бир марта ари қанот қоққан

ган сотувчиларнинг фаолияти-ни ким назорат қиляпти?

Бундай саволларга жавоб топиш анча мушкул. Негаки, мамлакатимизда асал етишти-риш бўйича бой тажриба тўплагани билан бу борада-ги ишларни мувофиқлаштириб борадиган ягона тизим тўла шаклланиб улгурмаган. Тўғри, Республика «Асал» уюшмаси-нинг саъй-ҳаракати йилдан-йилга жонланиб, ишлаб қа-ришда ҳам муайян ютуқлар қўлга киритилмоқда. Бирок мазкур уюшманинг фаолият доираси унча кенг эмас, нари борса, ўзига аъзо асаларичи-

ҳўжалиқлар эса ариларнинг турли касаллик ва оқликдан қирлиб кетишига қарши амали чора-тадбирларни ўз вақ-тида берилаётгани олмади. Уюш-мага уч баробар кам асалари оилаиси мерос қолди.

Табиийки, бу аҳолининг асалари махсуслотлари-га бўлган эътиҳонини қондира олмайди. Ўтган йили уюшма таркибига қирувчи ҳўжалиқ-лардан 3 минг тонна асал олинган. Бу кўрсаткич аҳоли жон бошига ҳисоблаганда, мамлакатимизда асалга бўлган эътиҳоннинг нечоғли катта эканини билиб олиш мумкин. Шу боис асаларичи-лик билан шуғулланувчи ай-рим «тадбиркорлар» ўз мах-суслотини «қанака нархларда истаганча ошириб сотгани ети-магандек, унга сўнгий равиш-да «ишлов» бериб, ҳажми ва миқдорини кўпайтириш билан мўйай даромад ол-моқда. Қизиги шундаки, биз-да уларнинг

бу ишини етарлича баҳолаб, махсуслот сифатини сертифи-катладиган масъул идора-нинг ўзи йўқ.

— Асал сифатини назорат қилиш учун, аввало, Респу-бликамизда янги давлат ўлча-ми ва шунга мувофиқ бирор қонун қабул қилиниши керак, — дейди «Асал» уюшмаси раҳ-бари Абдуҳалил Чекалов. — Вақолатли идоралар нафақат ўзимизда етиштирилган аса-лари махсуслотлари сифатини, балки четдан келтириб ички бозорларда сотилаётган мах-суслотни ҳам текшириши ва ишончли сертификатлаши ло-зим. Шундангина истеъмолчи-лар манфаати дурустроқ ҳимояланган бўлади.

Иккинчидан, тегишли олий

КАРАКАСТА ОТЛАНДИ

Ироқ президенти Саддам Ҳусайн Нефть экспорт қилув-чи мамлакатлар ташкилотининг (ОПЕК) сентябрь охирида Ка-ракаста бўлиб ўтадиган самми-тида иштирок этади. Венесуэ-ла пойтахтидаги Ироқ консули Мунтир Мухсиннинг айтиши-ча, Ироқ раҳбарининг Каракас-га таширф буюришига ҳеч қан-дай тўсиқ йўқ.

МУЗОКАРАЛАР

ПОКИСТОНСИЗ ТАДЛИ Афғонистондаги Шимолий Альянс БМТ шафъелигиде то-либлар билан тинчлик музока-ралари ўтказишга тайёр. Алья-нс расмий вакили шундай деди. Биз толиблар билан иста-лган пайтда музокара бош-лашга тайёриймиз, бироқ унда Покистон қатнашишига қарши-миз, деди у.

Покистон «Толибон»ни қурол-яроғ билан таъминлаб, унн ҳар томонлама қўллаб-қув-ватлаб турибди. Покистонлик-лар толиблар томонидеяри урушмоқда. Бу Афғонистонда қўн тўқилишини тўқтатишга жиддий тўсиқ бўластир, деди Альянс вакили.

ИШЛАРИ

● Нигерия ши-молидаги Замфа-ра штатида шари-атда асосланган суд ҳукмининг би-ринчи оммавий ижроси бўлди. Икки мотор-такси ҳайдовчиси аёл-ларни ташигани учун одамлар қўзи ўнгидея камчи бил-химоа қиладиган мувофиқ-лаштирувчи марказ тузили-шини мақсадга мувофиқ, деб ўйлайман.

Бу борада биргина мисол-га эътиборингизни қарат-моқчимиз. Тибиётда ниҳоят-да қимматбаҳо ҳисоблана-диган асалари захрини қўллаб етиштириш орқали-гина валюта захирамизини анчагина мустақамлаб олиш мумкин. Минтақамиз шари-отидея эса бир йилда битта ари оқласидан 5-6 граммга-ча шундай махсуслот олса бўлар экан. Ҳолбуки, дунё бозоридея бир грамм асала-ри заҳри 100 АҚШ долларига нархланган. Агар рес-публикамизда етти миллион-дан ортиқ асалари оиласи-ни боқиб имконияти мав-жудлигини ҳисобга олсак, бу рақамлар иқтисодий жиҳат-дан қанчалик заворли экани-ни тасаввур этиш қийин эмас.

ХУФЯ САФАРЫ Грецияда жорий йил бо-шидан буюн денгиз йўли орқали мамлакатга қириб, ундан Европанинг бошқа давлатлари ҳудудида ўтмоқ-чи бўлган 2164 нафар гай-риқонуний муҳожир қўлга олинган. Уларнинг асосий қисми Ироқ ва Туркияда яшовчи қурдлар, афғонлар ҳамда африкаликлардан иборат.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АҲБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ҲАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЕРЛАНДИ).

Ўқтан ДЎСТЕР,
Ўза муҳбири.

Эътироф

ИБН СИНО ШАРАФИГА

Жаҳон илм-фанига муносиб ҳиссасини қўшган буюк аллома Абу Али ибн Сино Шарқда «Шайхур-раис», Ғарбда эса «файласуфлар князи», «ҳакимлар князи» каби номлар билан машҳур бўлган. Унинг номи Европада Авиценна, рус тибблари орасида Ависена деб юритилган.

Ибн Сино илмий фаолиятининг бебаҳолиги инобатга олиниб, «Авиценна», «Авиценниа» деган атамалар ҳам ишлатилган. Шу ўринда «Авиценниа» атамасининг юзага келиши хусусида тўхталиб ўтиш жоиздир. Маълумки, тиббиёт илмининг бобокалони Абу Али ибн Синонинг машҳур «Тиб қонунлари» асари дунё бўйича, айниқса кенг оммалашди. У лотин тилида деярли 40 марта чоп қилинишининг ўзи бу фикримизни тўла тасдиқлайди.

Ушбу шоҳ асарида олим хилма-хил шифо бўлган ўсимликлар хусусида қимматли фикрларни баён этган. Ўсимликлар оламини ўрганишда «Тиб қонунлари» муҳим манбаа бўлиб хизмат қилаётганини ботаник олимлар фахр билан тилга олишади. Машҳур швед табиатшунос олими Карл Линней Ибн Сино даҳосига юқори баҳо берган эди. Бу йирки тадқиқотчи 1735 йилда наботот оламини биринчи бўлиб тар-

тибга солган. У тизим гулдошлар оиласига мансуб бўлган бир дарахт ҳақида маълумотлар беради. Шарқ мамлакатларида ўсувчи бу дарахтнинг швед олими Абу Али ибн Синога иззат-эҳтиром рамзи сифатида «Авиценниа» деб номлади. Бугунги кунда унинг доривор авиценниа, Африка авиценниа, ялтироқ авиценниа сингари учта тури маълум. Улар Шарқий Африка, Мадагаскар, Осиё, Австралия, Янги Зеландиянинг ўрмон минтақаларида учрайди.

Гули ва меваси Ўзбекистоннинг суғориладиган ерларида ўсувчи манзарали ўсимликка ўхшаб кетади. Уни ботаниклар Марям дарахти ёки тоғ муручи деб ҳам аташади.

Швед табиатшуносининг бу тақлифи илм-фан ақиллари томонидан мамнуният билан қўллаб-қувватланди. «Авиценниа» буюк ватандошимизнинг ботаника фанига қўшган хизматини яна бир бор улуғлайди.

Ақбар АЛИЕВ.

Қани танланг, кўрайлик, қай биримиз чиройлик?

Зийовуддин ХОЛИКОВ олган сурат-лавҳа.

«НИХОЛ» УЧУН ҲИЙНЧОҚЛАР

«Совластитал» қўша корхонаси кичкинтойларни ҳушнуд этадиган турли ҲИЙНЧОҚЛАР ишлаб чиқариш билан ҳам шуғулланмоқда. Вундай овуноқ буюмлардан талайгинаси ўртачирқ туманида жойлашган «Нихол» болалар боғчасига совға қилинди.

Гап шундаки, бу тарбия маскани қўша корхона оталигида бўлган болалар боғчаларидан бири ҳисобланади. Янги ўқув йили олдида «Совластитал» жажжи ўғил-қизларга эртак қаҳрамонларининг қўша хайкалчаларини

катта-кичик коптоқларни армуғон этди. Соғлом авлод йили муносабати билан қўша корхона болалар боғчаларида турли ҲИЙНЧОҚЛАРни совға қилиш учун бир миллион сўм пул ажратди.

Али АҚБАРОВ.

ЧИНОР

Али чинор эски ободлик истаб, Вали уни кесди зардаси қистаб. Эмиш: «Чинор тунда заҳар пуркайд, Яъни, соф ҳавони зарар буркайд».

Афсус ва надомат: Валига ўхшаш Кимсалар ҳамиша дилни этар қаш. Умрида навниҳол экмаган ҳар кас, Табиатга албат етказар шикаст.

Чинор чанг ютади азал азалдан Ҳавони тозалар микроб-касалдан.

Шаҳар- қишлоқларнинг кўркидир чинор, Маҳобати, савлати, бўркидир чинор.

Соя-салқин тушар ёз бўйи кўркам, Асрлар ошади қад кериб ўктам. Барақали умр рамзидир чинор, Чинор эк, чинор эк, кесмагин зинҳор!

ЭВАРАМГА

Ёмонликни раво кўрмадим ҳеч ҳам, Қўлимдан келганча яхшилик қилдим.

Кечди деёлмайман ҳаётим тамтам, Кўй ҳам боқдим, баъзан бахшилик қилдим.

Лек аксар ашъорим сувға оқдилар, Шўро ботқоғида унгани учун. Дилимни кўйдириб олов ёқдилар, Ноҳақ маҳфиялар бўлгани учун.

Не қилай, айбдор ўзимми, тузум, Улғайдик истибоддос исканжасида.

Шеърят

Ва лекин чидадим, кўрмадим тузум, Даврнинг темирдек алп панжасида.

Шукурки, истиқлол бахш этди иқбол, Қарилки гаштини суриялмиз бу дам.

Орзула яшадик ва тодлик камол Ва ушбу орзуга етдик биз бўтам!

Мавлон ИКРОМ.

Ҳамкасбларимиз ижодидан

сига утира қолай. Бир марта эркалик қилсак қилибмиз-да!

Қил куприк устида тургандек чайқалиб, тўғри келган машинага қўл кутардим, «гийё» этиб кук чироқли қора «Волга» тўхтади.

— Утиринг, утиринг. Бугун мендан ҳурсанд одам йўқ. Хотиним қиз тугди, қиз! — ҳайдовчи оғзи тинмай жавварди. Ана холос, хотини қиз тугса шунча суянади?

— Қиз тугсанг, тилла узук олиб бераман дегандек ойисига, осмондаги ойни деса ҳам совға қиламан. Айтишларича, яқинда тижоратчилар ойма ҳам йўл олишармиш...

Тўхташ ҚОСИМОВ

бим нима?

— Айбим нима эмиш, курсатиб қўямиз!

— Милицияга олиб борайлик, милицияга!

Иккитаси икки қўлимдан ушлади, бошқалар орқа-олдимга дағдага қилганча, участкавой хонасига судрашди. Муюлишдаги совуққина хонада қўлга қизил лента боғлаб олган тирмизакдан бошқа ҳеч ким йўқ экан.

— Мана шу олифта кеча машинамизни утирлаган.

— Худди шу.

— Унисини гумдон қилган шекилли, яна «разведка»га келипти.

Йигит икки қўлини кутариб, аранг галаговурни босди:

— Ҳаммасини аниқлаймиз. Жазосиз қолмайди! — Қўлимдан зарб билан ушлаб, ичкари хонага итариб киритди-да, қалитни ёнига солиб, ҳалойиққа юзланди.

— Ҳозир участкавойни ер тағидан бўлса ҳам топиб келаман, сизлар куз-қулоқ бўлиб туринглар.

Эшик-даразалари темир панжарали, муздек хонада ёлғиз қолгач, узимга келдим. Мени ким деб уйлашяпти?

Айтмоқчи, бугун осойишталик ун кунлиги бошланган. Ўйлаб нима қиламан, албатта қўйиб юборишарди. Чунки «сеҳрли» рақамлар кучига ишонаман.

Сунг вақт утказмай самолёт заводида югураман. Зора бугун мингичи ёки ун мингичи самолёт чиқарилаётган бўлса...

Рақамлар сеҳри билан шахсий самолётли бўлиб қолсам ажаб эмас-да!

— Ушла уни!

— Қара, яна келипти-я!

— Башаранининг совуқлигини.

«Тарс-турс» юз-бетимга тушира кетишди. Кузимни очолмай қолдим.

— Нима қилапсиз, ай-

Тўхташ ҚОСИМОВ.

СЕҲРЛИ РАҚАМЛАР (Ҳажвия)

— Хуш келибсиз, қани, қани ичкарига! Ошхонамизнинг азият меҳмони бўласиз.

«Шахсий ошхона» ёзувини ўқиб, сочим тикка бўлди. «Ун учинчи» ойлик билан хайрлашар, Шомирза!

Икки оқ халатли қўлтиғимдан олиб, ичкарига судради. Оқ дастурхон ёзилиб, гуллар қўйилган столга ўтқазилди.

— Хуш кўрдик, кўнглингиз нима истайди? Сиз ошхонамизнинг биринчи меҳмонисиз, бугун ҳам, эртага ҳам, доим шу урин сизники.

Ана холос! Гап буёқда экан-да. Текин тешиб чиқмайди. Қани бир мириқиб овқатланай-чи!

Иззат-икром билан кузатиб қўйишди. Ана сизга тақаллуф, ана обрў! Ким сизга айтди, ошпазлар гуштидан ҳам, пулидан ҳам уради, деб. Оёқни аранг босаман.

Қорин селедка солинган бочкадек. Сал қимирласам тукилиб кетадигандек. Пул ёнга қолди, так-

томоним тирбанд томошабин. Ҳамама менга: «Ана келди, келди, қандай бахтли-я», — дея оқ қаргани кўргандек ажабланиб қарайди. Бирор артистга ухшатишди, майли, узлари айбдор. Пешонамадгани кўрдим. Олга!

Эшик олдида ип тортилган. Шу ернинг бошлиғи бўлса керак, қўлида қайчи билан пилдираб олдимга келди.

— Марҳамат, марҳамат! Бугун кинохонамизга ун мингичи томошабин қадам қўйяпти. Мана у! Қарасаклар, дўстлар! Ана шундай томошабинни таъриқлаш шарафига муяссар бўлганимдан гоят хурсандман. — деди у қўлимга қайчи тўтқазиб. Қизил лентани қирқдим. Қаердандир расмчи пайдо бўлиб, суратга ҳам туширди.

— Ун мингичи томошабин, — дея сузида давом этди у, — хоҳлаган пайтда томошага беғул кириши мумкин. Унинг қатор, унинг урин доим бу фахрли томошабини-

Сиз ҳайрон бўлманг. Олти уғилдан сунг еттинчиси қиз! Еттинчиси! Машинадан тушаётганда, чунтагимга қўл солган эдим, ҳайдовчи хафа бўлди:

— Бугун ҳеч кимдан ҳақ олмайман, еттинчиси қиз, еттинчиси!

Йул четида турибману, қўлимни остида «еттинчиси» жаранглайди. Бу ҳам сеҳрли рақамми?

Бугун омад юришганини қаранг. Сеҳрли рақамлар ҳисобида тараллабедод юрибман. Лекин кўнглисизлик икки қўзининг уртасидек ақин бўлади, деганлари рост экан.

Йул четроғида турган қандайдир енгил машинага суянгачча, уйга толганимни биламан, бир тудаш-янданлар устимга босириб кела бошлашди.

— Ушла уни!

— Қара, яна келипти-я!

— Башаранининг совуқлигини.

«Тарс-турс» юз-бетимга тушира кетишди. Кузимни очолмай қолдим.

— Нима қилапсиз, ай-

Тўхташ ҚОСИМОВ.

САФАРДАГИ МУҲИМ ҒАЛАБА

14 август куни Ўзбекистон миллий чемпионатининг XXIII тур учрашувлари бўлиб ўтди. Вилотимизнинг тўрт вақили ушбу уйинларни сафарда ўтказдилар.

«ДўСТЛИК» муҳлисларини ҳушнуд этиб, зафарли одимларини давом эттирмоқда. Бу сафар чемпион жамоа совриндор уринларга даъвогарлардан бири ҳисобланган «Навбахор»нинг меҳмони бўлди. Уйиннинг 90-дақиқасида Жаъфар Ирисметов киритган ягона тўп «Дўстлик»га ғалаба келтирди ва чемпион яқна пешакарлик мавқеини янада мустаҳкамлаб олди.

«Семурғ» ҳам сафардан қуруқ қайтмай, «Зарафшон» билан бўлган учрашувда 1:1

хисобида дурангага эришди. Вилотимизнинг қолган икки вақили йирки хисобда мағлубиятга учради. «Кимёгар» «Темирйўлчи»га 4:2 хисобида ютқазган бўлса, «Металлург» Фарғонада «Нефтичи»га 4:0 хисобида бой берди.

Навбатдаги XXIV тур учрашувлари эртага 17 августда бўлиб ўтади. Бу турда ҳам вилотимиз вақиллари уйини сафарда ўтказадилар. «Дўстлик» «Темирйўлчи»нинг меҳмони бўлади.

Таълат ЮСУПОВ.

ФАҲРИЙЛАР ТЎП СУРГАНДА...

ИЛГАРИ хабар қилганимиздек, 1979 йил 11 август куни авиафалокатда ҳалок бўлган «Пахтакор» футбол жамоаси аъзоларининг руҳини шод этиш мақсадида бу йил биринчи марта яқин хориж мамлакатлари футбол фахрийларидан тузилган жамоалар ўртасида халқаро хотира турнири ўтказилди.

ЎЗБЕКИСТОН футбол федерацияси, Михаил Анномидаги футболни қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳамда «Пахтакор» жамоаси фахрийлар жамғармаси ташаббуси билан уюштирилган ушбу халқаро мусобақаларда «МХСК» (Москва), «Қайрат» (Алматы), Украина фахрийлар терма жамоалари ҳамда «Пахтакор» футбол фахрийларидан тузилган жа-

моалар ўзаро куч синашдилар. Биринчи уйинни ўз фойдаларига ҳал қилган «Пахтакор» ва Украина футбол фахрийлари иккинчи учрашувда бир-бирларига қарши тўп сурдилар. Қизилқарли ўтган уйин 2:2 хисобида дуранг натижа билан якунланди, «МХСК» эса «Қайрат»ни 1:0 хисобида енгди.

11 август куни бўлиб ўтган ҳал қилувчи учра-

шувда «Пахтакор» фахрийлари МХСК вақиллари билан майдонга тушдилар. Дарвозаларга жами етти та тўп киритилгани уйиннинг ниҳоятда қизиқarli ўтганлигидан далолат бериб турибди. Бу учрашувда «Пахтакор»чилар 4:3 хисобида ғолиб келдилар ва турнирда иккита ғалаба ва бир дурангага эришиб, 7 та очко тўплаган ҳолда халқаро турнир ғолиби бўлдилар. Иккинчи урин эса сўнгги турда «Қайрат» билан 1:1 уйнаб, жами бешта очко тўплаган Украина футбол фахрийлари терма жамо-

асига насиб этди.

Турнир ҳомийлари қўшни мамлакатлардан ташиф буюрган футбол фахрийлари кимматбаҳо совғасаломлар билан сийладилар. Айниқса, Александр Буб-

нов, Вячеслав Чанов («МХСК»), Иван Яремчук (Украина), Темур Сегизбоев («Қайрат»), Биродар Абдураимов, Хорен Оганесян, Андрей Якубик («Пахтакор») каби таникли футбол усталарига алоҳида совғалар тақдим этилди.

ХОТИРА КУБОГИ — «ПАХТАКОР»ДА

ФУТБОЛ ишқибозларига маълумки, шу йил февраль-март ойларида республика футбол жамоалари ўртасида марҳум «Пахтакор»чилар хотира кубоги мусобақалари бўлиб ўтган эди. Финал учрашувини эса 11 август куни ўтказиш мўлжалланди.

«ПАХТАКОР»халқаро хотира турнири якунланиши билан хотира кубоги финал учрашувидида катнашиш ҳуқуқини қўлга киритган «Пахтакор» ҳамда «Нефтичи» жамоалари «Пахтакор» уйингоҳининг яшил майдонига чиқдилар. Қизилқарли ва мурасасиз курашлар остида ўтган ушбу учрашув 3:2 хисобида «Пах-

такор»нинг ғалабаси билан якунланди.

Шундай қилиб, устозлар хотирасини муносиб ёд этиш ва улар руҳини шод этиш ниётида майдонга тушган бугунги «Пахтакор» жамоасининг ёш футболчилари беш совринни ўз қўлларида сақлаб қолишга эришдилар.

Самад ЙЎЛДОШ.

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ
TOSHKENT HAQIQATI

Муассис:
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ
ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир
Фатхиддин
МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз:
700000, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар:
хатлаар ва оммавий ишлар
бўлими: 133-40-48
Эълоилар: 133-40-48,
136-57-27.

• Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.